

udruga za očuvanje kulturne baštine

"MEĐIMURSKA GRUDA"

Dunjkovec

Kultura

Franjo Cimerman izdao svoju četvrtu knjigu - „Zdelavaja“

Franjo Cimerman rođen je 1952. godine u Dunjkovcu, živi sa svojom obitelji u Nedelišću, a u Čakovcu kao ugledni poduzetnik vodi svoj knjigovodstveni servis.

Knjiga „Zdelavaja“ je njegovo četvrto samostalno djelo, čime potvrđuje iznimni stvaralački potencijal, navlastito stoga jer su sva djela izričito originalne, njegove, kreacije visokog standarda i umijeća pisanja.

Njegov prvijenac „Obrt u Međimurju“ (1998.) kapitalno je djelo nacionalnog značaja, plod stručnog pristupa, ustrajnog dugogodišnjeg istraživanja obrta u

Međimurju kao stožerne gospodarske grane, knjiga koja je nezaobilazni temelj za sve daljnje potrebne studije i obrade tog područja.

Godinu dana kasnije iz Cimermanovog pera dobivamo monografiju „Međimurec“ posvećenu nogometnom klubu „Međimurec“ iz Dunjkovca-Pretetinca, no to djelo nepretencioznog naslova puno je više od toga. Možemo govoriti o povjesnici, monografiji i Dunjkovca i Pretetinca, ali i o

reprezentativnom prikazu razvoja nogometne igre u Međimurju.

Posebnu dimenziju njegova stvaralaštva predstavlja treća knjiga, „Cekari“ (2003.) koju prije svega možemo označiti kao svojevrsnu himnu, odu, međimurskim ženama, cekarašicama, koje su u jednom trenutku naše međimurske zbilje pletući cekare, kao i na mnoge druge načine *držale tri vogla hiže*. No, ta knjiga je i njegov ulazak u slobodnu formu pisanja, vidljivu ponajprije u serioznom predgovoru „Negda je bilo ovak“ pisanom na lokalnom kajkavskom idomu. Upravo taj lucidni, cifrasti, kinčasti prikaz bratvi, luščari, pleteja, lifraja i sega okoli cekarof temelj, fonduš na kojem deset godina kasnije (na žalost predugih) nastala „Zdelavaja“, i Cekarijada i Aldomaš.

Tim je riječima predstavljen autor knjige „Zdelavaja“.

U rodnom Dunjkovcu, gdje ima puno rođaka i prijatelja, Franjo Cimerman provodi dosta vremena. Tako je, od samog njezinog osnutka, član novoosnovane udruge za očuvanje kulturne baštine „Međimurska gruda“. Aktivan je u njezinom radu jer želi da starinski običaji Dunjkovca, Međimurja pa i šire, ne padnu u zaborav već da ostanu u nasljedstvo budućim naraštajima.

Ovo je jedan ulomak iz knjige „Zdelavaja“ koji će Vas, nadam se, potaknuti da u ruke uzmete knjigu te je pročitate cijelu.

Te dneve je ljalo po tretjemo hataro kaj da je sodji den. Visoka štacijonska lampa resprstrla je iskreje kak palmani pahulasto semeje tijam do onkraj neskončani vulični vijugi. Od je so se mokre strehe naštantani hižički svetešje buskale kak potaracani špegli. Zboka so k cesti stršale črne ščrbe blaji z nagjeni vrtni graji i sprhneti proti z lozni leskovi ploti. Hura z Babjega kota šumela je ka strahota! Rezmočene blajke potpirale so povito sadno kitičje i bujo cvetno grmičje v rahaj sejaj. Sredi vuličke so se prostirale široke štrihane kolomije z šterih je kak z zestrugane psihe na se spehe blesikala iskrijav z dalke vaftine lampe. Nad pregrablene tire mraki so zbesili kmično pojavo za pokrof zdelane, prežmetne bokčije.

Namočni dešč, ki se od snočka zleval bez predehavaja, pregnal je z vulički sa sprehajaja i stvoreja. Živat je zapustila preljone jarke i tpravila se v suhe koščare na vživaje v mehinastaj nastilaj. Hlapnole so se potne lese, klocnoli zaklepi. Puhnule zvunašje lampe, ftihnoli so pesi. Zdelani svet zavlekel se v tople zapečke hasnuvat zasluženoga spokoja.

No ne seposot.

Z onkraj križoja, pre hiži Koritarkine Ruže, lepošnate dovica sredji let, pod bujnaj rodnaj brajdaj, kuražno se prtila malosvečna žarolica. Ta se ne spalo. Svetlo z kuhjice zaslajala je gosto nacufana feronga črez čije falde se rezebiralo pomudno gibaje ženski figur. Pre Ruži so jene pajdašice, kak i saki den vu to dop, dogotavlale pleteje cekari.

Ruža je ojder, zadji leto dni sama. Tulko je od časa, kak je Dragi Bog (prerano) pozval k sej jenoga moža Vanča, šteri je (Bog nam se ne daj pregrešiti!) preretko štel magaditi žejo.

Pre joj se toto leto plelo skorom sako večerko. Pasalo ji je ka so pajdašice k joj dohajale plest i da-pa-da hajt dugo nasedale jer ji je tak ostajalo meje časa za žalosno premišlavaje.

Največpot je v Ružini hiži skaznuvala Mara, zgovorna stara puca, ka je i mimo pleteja pre joj bila saki den kuhana i pečena. Mara je mela sina Elvisa šteri se odzaran dosti tepel okoli, a letos je počel itak i nekaj delati, - pre Srnčeko dvori zidare. To je Mari pasalo jer či bi tuhnek doma, te bi ga tre stalno, kulko – tulko, nadvarjati i naravnavati. A to bi ji šmerilo potepa.

K Ruži je vek dohajala i jena prva soseda Liza, delavna selska gazdarica, ka si je kre cekari, ojder, zaprafpočinola. Za sobom je seposot vlekla svoju šči Rosando. Pucka je bila črez red strokasta i prelampasta za svoja leta. Nikoga se ne bojala i nikoga je ne bogala, pa je Liza mislila ka bo jo tak bar k cekaraj spravila, ka bo z je denes-zutra, itak, nekši čovek. Mela je stopram kakših štrnajst let, a več se hapila spuščati v tepešije kakše se ne šikaju niti duplik starišim deklama. Zaradi sega toga Liza ju je vdur-marš mela pod štrapacom i pogosto beštejarila.

Negda, negda bi na step ili zamudek k Ruži s modlom doharila i Veronika, redna gazdarica zonkraj sela, al v zadje vreme, - kak da naj mela časa za pleteje.

Te den so cekarašice bile poseb dobre vole jer so rom fčera, da se spravlalo k deždo pobrale, da se več kumralo fčakale se Marcjošovoga Vadija ka je foringašil, a rom pred plohom so zmetale, pa toto večerko zluščile i pospravile mekoto Ružine starinske koruze. Fčerašja luščara je bila paradno vesela i denes so se celi den koli toga spominkovale.

Pleteje se ravnalo k koncu. Liza je za te den dogotovila drugo Zagorko i pajdoč plela kolce za zutrašjo Blanko. Rosanda je sedela v koto na šamleko i z maže prebirala, rezala i kulko se nucalo, namakala luščije. Mara se malo več spominkovala kak druge ženske, pa je dogotavlala stopram prvoga Totera. No kre toga, odvečer je žveplala, a potli z Ružum obrezavala Zagorke ke so se of tjeden, prej nek se zaveznolo, posušile i bile barajt za šeft.

Popevale so. Rom so vlekle ono: „Lepi moj vrtič ograjen“ arine piskutlivosti so se se tri regetale kaj daj ciganica restepla torbo. Mara je Ružo sterjala šampernila vračtva. (...)

Izvor: „Zdelavaja“, Franjo Cimerman

